

חנוכה

חנוכי'אדה

לפנינו מסיבת חנוכה עליזה "תוצרת עצמית" המפעילה קהל גדול, ומבוססת על משימות והצגתן, במסגרת של תחרות בין קבוצות.

מטרות הפעילות:

- הפקת מסיבת חנוכה מקומית.
- מתן אפשרות לביטוי של מגוון הכשרונות והכישורים של ילדי הקבוצה.

אביזרי עזר:

- חומרי מלאכה שונים (ר' דף "טבלה מרכזת" – נספח א')
- לוח ניקוד גדול לתלייה על הקיר (נספח ב')
- דף שיפוט לכל שופט (תואם לוח הניקוד – נספח ב')
- דפי משימות (נספחים ג' – ו')
- דף תשובות (נספח ז')
- קלטת שירי חנוכה + טייפ
- פרסים לקבוצות הזוכות

מהלך הפעילות:

לפעילות שני שלבים:

שלב א' – הכנת המשימות: כ – 40 דקות.

שלב ב' – הצגת "התוצרים": כ – 20 דקות.

הכנות מקדימות:

- סידור האולם (שולחנות לשופטים, מיקום נוח של הקבוצות)
- הכנה ותדרוך של חבר השופטים (3-4)
- יש להסביר את שיטת הניקוד (לכל משימה נקבע סך נקודות מירבי)
- יש לשים לב במהלך השיפוט לצורת העבודה בכל קבוצה, להתחשב במידת שיתוף הפעולה, מורל ופירגון, רמת ביצוע וכו'.

פתיחה:

1. חלוקה לקבוצות עפ"י שירים. כל חניך מקבל שורה משיר חנוכה ומצטרף לחניכים בעלי שורות מאותו השיר (8 – 10 חניכים בקבוצה).
2. המנחה מסביר את מהלך הפעילות ומחלק את דפי המשימות לקבוצות.

שלב א' – הכנת המשימות:

שלב זה ייפתח בשלוש "משימות מורל", כאשר על כל קבוצה לבחור לעצמה שם שקשור בחנוכה, סיסמא קבוצתית וסימן זיהוי מאחד לכל חבר בקבוצה (סמל או תג, מדבקה או סרט וכו'). לחלק זה נקציב 15 דקות.

כל קבוצה תציג את סמליה וסיסמתה, כאשר השופטים כבר מעניקים "נקודות עידוד" ראשונות, ומיד רושמים אותן על הלוח.

ועכשיו – לרשותנו 40 דקות בהן על כל קבוצה להכין בו זמנית את שאר המשימות, כאשר משתתפיה מחלקים ביניהם את העבודה, עפ"י נטיותיהם וכישוריהם האישיים. ("השחקן" – יכין את המערכון, "ברוכי הכפיים" – יכינו את הקישוטים והסמלים, "המוחות" יפתרו את דפי השעשועונים וכו').

ברקע – תישמע קלטת של שירי חנוכה, שתחילתה וסיומה יהוו את קצב הזמן לשלב זה של ההכנות.

שלב ב' – המסיבה עצמה – הצגת המשימות:

חלק זה ייפתח במצעד – רונדו מוסיקלי של נציגי הקבוצות עם הסמלים בידיהם. ועכשיו – יעלו הקבוצות לפי הסדר ויציגו את "תוצריהן".

השופטים יעניקו נקודות בהתאם, ויסכמו אותן על הלוח הגדול.

להלן פירוט המשימות:

(החומרים הדרושים בדף טבלה מרכזת - ראה נספח א')

- **שם-סיסמא-סימן זיהוי** –
"משימות מורל" לפתיחה. כל קבוצה בוחרת שם שקשור לחנוכה, סיסמא קבוצתית וסימן קבוצתי מאחד (פרט זה יקל על השופטים כשהם צופים בפעילות). יש להקציב למשימה זו 15 דקות ראשונות.
 - **הארכיאולוג החובב** -
איחוי השברים ומציאת האימרה המסתתרת.
 - **דף ציורים** –
זיהוי הביטויים עפ"י הציורים (נספח ג').
 - **מקסימום ישובים** –
מציאת ישובים שבהם מושגים כגון: אור, אש, נר, נס וכו'.
 - **חידון זיהוי שירים** –
האזנה לשירים בפס הקול שברקע, וכתובת השורה הראשונה של כל שיר (נספח ד')
 - **"מבט" למודיעין** –
שידור מהדורת "מבט לחדשות" לחנוכה ("בימים ההם בזמן הזה").
 - **אורח לרגע** –
המשימה היא להביא אורח מבחוץ שישיר שיר חנוכה או יברך בפני כולם.
 - **חנוכייה אנושית** –
בניית חנוכייה המביעה רעיון מסוים של ילדי הקבוצה כיד הדמיון.
 - **חידת המטבע** –
פענוח חידה הקשורה לחנוכה (נספח ה').
 - **מטמון המכבים** –
פענוח כתב חידה המוביל למטמון (נספח ו').
 - **סיפור אישי על נס** –
משתתף אחד מכל קבוצה יספר סיפור אישי על נס או מקרה מופלא שקרה לו.
 - **ריקוד ופסל**-
משימה שלאחר הסיכום הכללי מאפשרת לזכות בבונוס והיא מתבצעת תוך כדי ריקוד ופריז.
- שלב ג'** – סיכומי השופטים (מנומקים) וחלוקת הפרסים.

חנוכיאה – משימות

נספח א'

המשימה	הציוד הדרוש
שם סיסמא, סמל קבוצתי (50 נק') בריסטולים צבעוניים, צבעים וטושים, מספריים, חומרי קישוט שונים, ניירות קרפ.	
הארכיאולוג החביב (30 נק') עציצים, או צלחות חרס שבורות ועליהן פתגם או אימרה הקשורה בחנוכה, דבק פלסטי.	
חידת המטבע (10 נק') דפי חידה.	
זיהוי ביטויים בציורים (5 נק' לכל מילה) דפים וכלי כתיבה.	
רשימת ישובים (2 נק' לכל אחד) דפים וכלי כתיבה.	
זיהוי שירים (2 נק' לכל זיהוי) קלטת שירים, רשמקול, דפים וכלי כתיבה.	
"מבט" למודיעין (50 נק') מסגרת גדולה (מפוליגל) דמוית טלויזיה, עיתונים יומיים.	
מטמון המכבים כתבי חידה בכתב עתיק. מפתח אותיות, מטמון (מטבעות שוקולד)	
סיפור אישי על נס (30 נק') חנוכייה אנושית קבוצתית (50 נק')	
אורח לרגע (50 נק')	
הכנת חנוכיה מחומרים בטבע (50 נק') דבק, בריסטולים, חומרי יצירה שונים.	
ריקוד ופסל שיתוף-פעולה- אירגון- סדר- מורל (100 נק')	קלטת טייפ עם שירי חנוכה.

* ממבחר המשימות המוצעות- יש לבחור מקסימום 8-10 משימות.

* נא לא להיבהל מריבוי ההכנות. הקפידו למלא אחר ההוראות ותווכחו שההשקעה כדאית, ושכרכם יהיה – ערב חנוכה עשיר ומהנה שכולו – תוצרת עצמית!

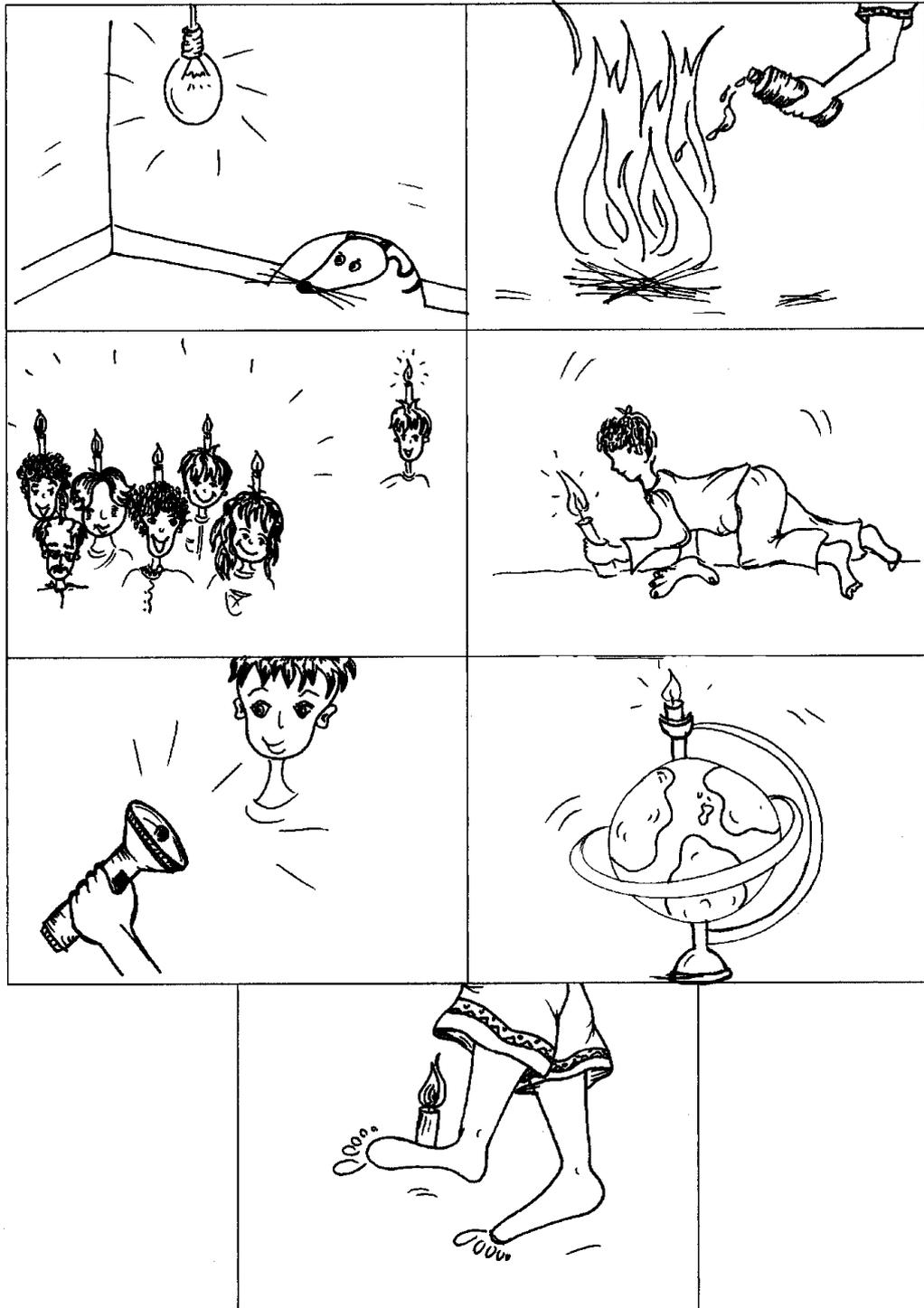
לוח ניקוד לחנוכיאדה / דף שיפוט

נספח ב'

שם הקבוצה / המשימה	קבוצה מס' 1: חנוכייה יפיפיה	קבוצה מס' 2: כד קטן	קבוצה מס' 3: ימי החנוכה
שם סיסמא, סמל קבוצתי (50 נק')			
הארכיאולוג החובב (30 נק')			
חידת המטבע (10 נק')			
זיהוי ביטויים בציורים (5 נק' לכל מילה)			
רשימת ישובים (2 נק' לכל אחד)			
זיהוי שירים (2 נק' לכל זיהוי)			
"מבט" למודיעין (50 נק')			
מטמון המכבים			
סיפור אישי על נס (30 נק')			
חנוכייה אנושית קבוצתית (50 נק')			
אורח לרגע (50 נק')			
הכנת חנוכייה (50 נק')			
ריקוד ופסל שיתוף-פעולה- אירגון-סדר-מורל (100 נק')			
סה"כ			

זיהוי ביטויים בציורים

נספח ג'

זהה את השיר

נספח ד'

זהו את השירים שבפס הקול שברקע ורשמו את השורה הראשונה של כל שיר.

1. שיר מס' 1 : _____
2. שיר מס' 2 : _____
3. שיר מס' 3 : _____
4. שיר מס' 4 : _____
5. שיר מס' 5 : _____
6. שיר מס' 6 : _____
7. שיר מס' 7 : _____
8. שיר מס' 8 : _____
9. שיר מס' 9 : _____
10. שיר מס' 10 : _____
11. שיר מס' 11 : _____
12. שיר מס' 12 : _____

חידת המטבע המזוייף

נספח ה'

לאחר שמתתיהו הזקן מת וכמה מבניו נפלו בקרבות ובהם גם יהודה המכבי, הגיע אלעזר אחי יהודה לשלטון. הדבר היה עשרים וארבע שנים לאחר שהמכבים טיהרו את בית המקדש.

אלעזר היה הראשון שהיוונים הכירו בו כשולט בארץ יהודה ולכן היה הראשון, אחרי שנים רבות, שהוציא מטבעות שעליהם רשום: "יהודה"

בימינו יש למטבעות עתיקים ערך רב, ולכן קורה שמישהו מנסה לזייף מטבע כזה. המטבע המצוייר למעלה הוא מזוייף ואפילו אדם שאינו מבין דבר בעתיקות יכול לגלות זאת. כיצד?

מטמון המכבים

נספח ו'

כתב עברי עתיק		
g = פ	⊗ = ט	✕ = א
z = צ	z = י	∇ = ב
φ = כ	κ = כ	• = ג
Δ = ד	σ = ל	Δ = ד
ε = ש	ϣ = מ	∇ = ה
x = ת	ϣ = נ	ϣ = ו
	⦚ = ס	I = ז
	o = ע	H = ח

דף תשובות

נספח ז'

המטבע המזויף: לא יתכן שידעו שתהיה ספירה לפני הספירה, לכן המטבע מזויף.

זיהוי ביטויים בציורים

- איור מס' 1: הוסיף שמן למדורה.
- איור מס' 2: יצא לאור.
- איור מס' 3: חיפש בנרות.
- איור מס' 4: כל אחד הוא אור קטן וכולנו אור איתן.
- איור מס' 5: אור לגויים.
- איור מס' 6: אורו פניו.
- איור מס' 7: נר לרגליו.

מקסימום ישובים

מצאו כמה שיותר ישובים בארץ בהם מופיעים המושגים הבאים:

אור, נס, אש, נר, שמן, פך וכו'...
שם הקבוצה: _____

הקשיבו לשירים המתנגנים ברקע וענו על השאלות הבאות:

1. ימי החנוכה - מצאו בשיר מילה נרדפת למילה נשיר? _____
2. סביבון - מהי רשימת החרוזים בשיר? _____

3. כד קטן -- מה הכריז העם בשיר? _____
4. נר לי -- ההיפך משמנמן. _____
5. חנוכה לי יש -- על מה שרה החנוכה? _____

6. מעוז צור -- מה פרוש המילה מְנַבֵּחַ? _____
7. שימו שמן -- איזה סוג שמן בשיר? _____
8. שיר חידה -- מהי החידה בשיר? _____

9. מי ימלל -- אחת לכמה זמן קם הגיבור לעם ישראל עפ"י השיר? _____

10. באנו חושך לגרש -- מילה נרדפת לחושך בשיר. _____
11. נרותי הזעירים -- על מה מספרים הנרות בשיר? _____

12. נרות רבים -- כתבו את השורה השלישית בשיר. _____

13. לכבוד החנוכה -- מאיזה חומר הוכן הסביבון בשיר? _____
14. אנו נושאים לפידים -- צמד המילים המופיע בשיר: _____
15. אני סביבון -- הוציאו כמה שיותר מילים מהמילה "סביבון" עד תום השיר. _____

16. שבחי מעוז - - מיהו המביט דרוך וחרישי? _____
17. גילו המכבים -- מה פירוש המילה "גילו"? _____
18. הבה נרימה -- על ראש מי נשזור הזר? _____

שם הקבוצה: _____

דף תשובות

1. ימי החנוכה - מצאו בשיר מילה נרדפת למילה נשיר? נזמרה
2. סביבון - מהי רשימת החרוזים בשיר? טוב- טוב, כה - פה.
3. כד קטן -- מה הכריז העם בשיר? "אך זהו נס!"
4. נר לי -- ההיפך משמנמן. דקיק.
5. חנוכה לי יש -- על מה שרה החנוכה? על כד קטן אחד
6. מעוז צור -- מה פרוש המילה מְנַבֵּחַ? מגרש בקול, כמו נובח
7. שימו שמן -- איזה סוג שמן בשיר? שמן זית
8. שיר חידה -- מהי החידה בשיר? איזה חג קרב ובא, מי נלחם ביוונים...
9. מי ימלל -- אחת לכמה זמן קם הגיבור לעם ישראל עפ"י השיר? בכל דור יקום הגיבור
10. באנו חושך לגרש -- מילה נרדפת לחושך בשיר. שחור
11. נרותי הזעירים -- על מה מספרים הנרות בשיר? על גבורות, על דמים שנשפכו, על קרבות של דרור
12. נרות רבים -- כתבו את השורה השלישית בשיר. לכל יורשי המכבים ללוחמי הדרור
13. לכבוד החנוכה -- מאיזה חומר הוכן הסביבון בשיר? מעופרת יצוקה
14. אנו נושאים לפידים -- צמד המילים המופיע בשיר: ויהי אור!
15. אני סביבון -- הוציאו כמה שיותר מילים מהמילה "סביבון" עד תום השיר. סבון, סב, ביב, בבון, בי, בו, ביוב, סביב, סובב, סיבוב...
16. שבחי מעוז -- מיהו המביט דרוך וחרישי? מבקש נפשי
17. גילו המכבים -- מה פירוש המילה "גילו"? שמחו
18. הבה נרימה -- על ראש מי נשזור הזר? לראש המנצח מכבי גיבור

הערה: השאלות הוכנו עפ"י הקלטת: "שירי חנוכה" של קלסיקלטה
בביצוע: ציפי שביט, נתן דטנר, גיתית שובל ורון דוריאן